

Riksdagens protokoll

2013/14:60

Fredagen den 24 januari

Kl. 09.00 – 09.52

Protokoll
2013/14:60

1 § Anmälan om kompletteringsval

Talmannen meddelade att Moderata samlingspartiets riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält Anti Avsan som suppleant i utrikesutskottet under Ulrika Karlsson i Uppsalas ledighet samt Björn Leivik som suppleant i kulturutskottet.

Talmannen förklarade vald *under tiden den 24 januari–14 mars* till

suppleant i utrikesutskottet

Anti Avsan (M)

Talmannen förklarade vald till

suppleant i kulturutskottet

Björn Leivik (M)

2 § Meddelanden om ändringar i kammarens sammanträdesplan

Talmannen meddelade

att *måndagen den 17 februari kl. 15.00* skulle bordläggningsplenium äga rum,

att *fredagen den 25 april kl. 9.00* skulle interpellationssvar lämnas,

att *tisdagen den 29 april* skulle interpellationssvar utgå,

att *måndagen den 5 maj kl. 11.00* skulle arbetsplenium äga rum,

att *fredagen den 9 maj kl. 9.00* skulle arbetsplenium äga rum,

att *måndagen den 26 maj kl. 10.00* skulle interpellationssvar lämnas

samt

att *tisdagen den 27 maj* skulle interpellationssvar utgå.

3 § Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:
Motioner
2013/14:Fö2–Fö4 till försvarsutskottet

EU-dokument
KOM(2014) 6 till arbetsmarknadsutskottet
Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 18 mars*.

*Svar på
interpellationer*

4 § Svar på interpellation 2013/14:224 om färre arbetstillfällen på landsbygden

Anf. 1 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Carina Adolfsson Elgestam har frågat mig vilka konsekvenser jag anser att Livsmedelsverkets rekommendation att vi ska äta mindre mängder ost kan få för arbetstillfällen och företagande på landsbygden samt vilket ansvar jag anser att regeringen har för att bidra till en levande landsbygd med fungerande kommunikationer och samhällsservice.

I december förra året fick jag samma frågeställning av Carina Adolfsson Elgestam. Mitt svar blir i princip detsamma, men jag ser fram emot att få diskutera de aktuella frågeställningarna lite mer ingående.

Som jag betonade redan då är fler jobb och ökad tillväxt, inte minst på landsbygden, något som jag som landsbygdsminister arbetar hårt för. Visionen om Sverige – det nya matlandet och landsbygdsprogrammet är viktiga redskap för att främja nya företag och utveckling på landsbygden. Regeringen arbetar också brett med hjälp av andra redskap för att den som vill bo och verka på landsbygden ska kunna göra det.

I interpellationen lyfter Carina Adolfsson Elgestam särskilt upp kommunikationer och samhällsservice. Om vi börjar med kommunikationer är både elektronisk och fysisk infrastruktur prioriterade områden för regeringen. Bland de insatser som kan nämnas finns bredbandsstrategin med målet att 90 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till snabbt bredband år 2020. Det görs också stora satsningar på fysisk infrastruktur. Under kommande planperiod satsar vi 20 procent mer på transportinfrastruktur än under nuvarande period. Ingen regering har tidigare gjort så stora infrastruktursatsningar, och till skillnad från tidigare regeringars satsningar är dessa finansierade.

Attraktiva miljöer och hållbar regional tillväxt i gles- och landsbygd förutsätter också en infrastruktur i form av kommersiell och offentlig service. Regeringen har därför i går, den 23 januari, gett en särskild utredare i uppdrag att undersöka förutsättningarna för ett stöd riktat till kommersiell service och viss offentlig service i de områden som är särskilt sårbara och utsatta. Syftet är att medborgare och företag i dessa områden också fortsättningsvis ska ha tillgång till en grundläggande nivå av sådan service. Utredaren ska bland annat utreda vilka former av service som kan omfattas samt klargöra hur ett stöd skulle kunna bidra till ökad tillgänglighet till och samordning av olika typer av service.

Regeringen har också beslutat att varje län ska ha ett regionalt serviceprogram för att stödja och stimulera arbetet med kommersiell och offentlig service i gles- och landsbygder.

Jag vill även beröra frågan ifall kostråd för ost kan påverka företagande på landsbygden. Att ta fram och informera om kostråd är Livsmedelsverkets ansvar som fristående myndighet. När informationen väl finns på plats är det upp till konsumenten att välja vad han eller hon vill äta och i vilken mängd. Frågan i dag handlar om just ost. I det sammanhanget kan det vara intressant att känna till att mer än en tredjedel av den ost vi äter är importerad. Vill man vara säker på att gynna svenska producenter har man som konsument möjlighet att välja att köpa svenska ostar och på så sätt både bidra till att gynna svenska jordbrukare och ostproducenter och därmed även bidra till ett rikt odlingslandskap och biologisk mångfald.

Slutligen vill jag säga att även jag ska göra vad jag kan för att gynna ett rikt odlingslandskap och biologisk mångfald på våra svenska marker. Mjolkproduktionen är mycket viktig för landsbygden och kan bidra till att skapa tillväxt i landets alla delar. Av den anledningen kommer jag i dagarna att remittera ett förslag om att Sveriges tillämpning av EU:s jordbrukspolitik från och med 2015 ska innehålla en särskild premie till nötkreatur.

Min förhoppning är att detta sammantaget skapar förutsättningar för en positiv utveckling på landsbygden och inte minst för våra mjölk- och ostproducenter.

Anf. 2 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Herr talman! Tack, landsbygdsministern, för svaret!

Jag skulle vilja säga att jag funderar på om alla de invånare i Sverige som bor på gles- eller landsbygden känner sig tillfredsställda med det svar som ministern nu gett med tanke på arbetstillfällena på landsbygden. Sedan 2005 och fram till 2010 har 15 000 helårsarbeten försvunnit från jordbruket. Det är ganska allvarligt. Under fyra av de åren har landsbygdsministern varit ansvarig minister för frågan. Utifrån det svar som ges känns det inte som att trenden håller på att vända så att vi får fler jobb på landsbygden.

Låt oss ta Matlandet Sverige, som jag vill minnas skulle ge 10 000 nya jobb när det presenterades. Jag vet inte om ministern kan redogöra för hur många av de 10 000 jobben som blivit verklighet. Möjligtvis kan jag tänka mig att några jobb blivit kvar tack vare Matlandet. Projektet Matlandet är i grund och botten en bra sak, inte minst för att lyfta fram vad det är vi äter och hur det produceras. Det är en process som faktiskt startades av en socialdemokratisk regering, med Margareta Winberg i spetsen, vilket man ska komma ihåg. Det var då man bland annat började ta upp frågan hur vi förpackar den mat som vi vill sälja.

När ministern pekar på vikten av infrastruktur kan man bara hålla med om det. Jag kan dock bli lite orolig över det som ministern säger angående bredband fram till 2020, att 90 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till det. De 10 procent, och kanske några till, som omfattas av ordet ”bör” kanske funderar på i vilken del av landet man inte ska få tillgång till snabbare bredband. Om man ska driva företag i dag och

det ska fungera krävs det tillgång till bredband och ny modern teknik för att man ska klara konkurrensen. Återkom gärna om ordet "bör"!

Satsningen på infrastruktur är lite av ett skrytobjekt. Nu kommer landsbygdsministern precis som jag från Kronobergs län, och det kan vara intressant att se vad den här fantastiska satsningen, som innebär 20 procent mer till transportinfrastruktur i framtiden och som därtill är finansierad, ger där. Det känns mer som skryt än verklighet, i alla fall nere i södra Sverige. I de satsningar som är gjorda på infrastruktur för transporter och vägar går det mesta av anslagen till våra storstadsområden. Jag tror inte att de som bor på landsbygden känner sig speciellt berörda av detta.

Det har försvunnit 15 000 jobb i de gröna näringarna. Det vore bra om ministern hade svar på hur vi ska kunna få fler jobb där.

Anf. 3 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Jag tackar för interpellationen. Jag diskuterar med glädje den här typen av frågeställningar, eftersom de intresserar mig i allra högsta grad.

Jag är dessutom stolt, men inte nöjd, över de insatser som gjorts så här långt. Vi har medvetet satt fokus på det som kan skapa nya jobb och tillväxt i alla delar av vårt land. Vi har regeringsvisioner som döpts till visionen om Matlandet Sverige och visionen om Skogsriket Sverige. Det är saker som kan utvecklas och som enligt min uppfattning bör fortsätta att utvecklas i alla delar av landet.

På båda dessa områden, inom jordbruket och inom skogen, har det emellertid under många decennier skett en enorm mekanisering, vilket jag vet att Carina Adolfsson Elgestam väl känner till. I dag hugger man inte träd med hjälp av såg och yxa. De många människorna behövs inte för att hugga ned den skog som vårt land i princip får större delen av våra exportinkomster från. Detsamma gäller på jordbrukssidan. I dag mjölkas inte kon längre för hand. I dag mjölkas många kor med hjälp av en robot. Det är klart att antalet mantimmar då minskar.

Det jag vill åstadkomma med de här visionerna är att stärka sysselsättningen, till exempel i förädlingsledet. Jag kan nu med hjälp av de siffror som SCB hjälpt oss att ta fram säga till Carina Adolfsson Elgestam att 7 000 jobb tillkom mellan åren 2008 och 2011 inom de fokusområden som vi har i Matlandet Sverige. Det är 7 000 jobb som är viktiga, speciellt för Sveriges landsbygdsområden. Vi har en målsättning att de ska vara 20 000 år 2020. Jag är övertygad om att vi kommer att nå dit. Till exempel inföll mätperioden före vår sänkning av restaurangmomsen.

Må någon förbjuda att det blir så, men vad händer om ert regeringsalternativ kommer till makten, Carina Adolfsson Elgestam? Jo, då kommer ni att ge svensk landsbygd en skattechock. Förmodligen inför ni en kilometerskatt på alla de transporter som är nödvändiga för att skogens och jordbrukets produkter ska komma till konsumenterna. Ni kommer förmodligen att höja bensinskatten. Bilen är en nödvändighet på den svenska landsbygden. Om ni följer de motioner som ni lagt fram i flera år kommer ni även att återinföra den handelsgödselskatt som alliansregeringen har avskaffat. Det var några exempel.

På transportområdet vill jag nämna att vi i det län som interpellanten och jag kommer från under den senaste tiden har fått ett antal nya stat-

ioner där tågen stannar och möjliggör pendling, utveckling och tillgång till kultur och fritid som inte finns på dessa orter. Det handlar om Diö, Moheda, Vislanda och Markaryd, för att nämna några orter. Det är inga metropoler. Jag kallar de här områdena för landsbygd. Detta har våra ekonomiska satsningar på infrastrukturområdet bidragit till, Carina Adolfsson Elgestam.

Anf. 4 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Herr talman! Landsbygdsministern väljer att köra den sedvanliga skrämselfpropagandan om en skattechock för landsbygden. Men jag drar mig till minnes att alliansregeringen höjde bensinskatten förra mandatperioden. Jag kanske minns fel, herr talman, men jag vill minnas att det var ganska mycket skrivelser och rubriker om svek. Jag säger det bara som en liten påminnelse.

Jag gratulerar alla de 7 000 som har fått jobb inom Matlandet Sverige. Men om man jämför med de 15 000 jobb som försvunnit fram till 2010 diffar det i alla fall minst 8 000. Siffran 15 000 stämmer förvisso också, så det har faktiskt försvunnit arbetstillfällen. Trots vad landsbygdsministern säger här i kammaren är jag ganska övertygad om att alla de som bor på landsbygden, i byarna och tätorterna, är väl medvetna om hur tuff vardagen är.

Jag skulle vilja beröra grundfrågan i min interpellation lite grann. En myndighet i Sverige, Livsmedelsverket, går ut och rekommenderar svenska folket att vi ska äta mindre ost. Det gör man inte som ett kostråd, som ministern säger i sitt svar, utan av miljöskäl. Det är kanske rätt och riktigt. Men jag trodde att vi hade en annan myndighet som jobbade mer med klimat och miljö.

Om vi äter mindre ost påverkar det självklart företag som finns på landsbygden, det vill säga våra bönder och jordbrukare. Det är klart att de känner oro när de hör en myndighet uttala sig på det här sättet. Myndigheten säger inte att det är skadligt att äta ost, utan att vi bör äta mindre ost av klimatskäl. Precis som ministern säger i sitt svar bidrar våra jordbrukare och bönder till odlingslandskapet, till öppna landskap. Det tror jag att vi alla tycker är oerhört viktigt. Man ska komma ihåg att en myndighet får regleringsbrev av regeringen om vad det är den ska arbeta med. Därför känns den här uppmaningen än mer oroväckande.

Jag har några siffror, herr talman. I genomsnitt äter vi i Sverige 18 kilo ost per person och år. På en Thailandsresa går det åt 2,5 ton koldioxidkvivalenter per person. Det är betydligt mer än vad osten ger om man räknar om det till koldioxidkvivalenter. Men jag har inte hört Livsmedelsverket eller någon annan myndighet rekommendera oss att göra färre flygresor till Thailand.

Anf. 5 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Livsmedelsverket har precis som flera andra myndigheter som är under regeringen i uppgift att verka för att generationsmålet för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt uppnås.

Jag vill påstå, Carina Adolfsson Elgestam, att om regeringen inte hade givit de myndigheterna, och däribland Livsmedelsverket, den uppgiften tror jag att jag hade fått svara på interpellationer om varför vi inte

hade givit våra myndigheter i uppdrag och uppgift att fullfölja de målsättningar som riksdagen har slagit fast. Det är detta som de har gjort. Livsmedelsverket sysslar med vad ordet säger, nämligen livsmedel, och inte med flygtransporter till Thailand. Det får någon annan myndighet ta sig an.

Låt oss återgå till den viktiga frågan hur vi skapar tillväxt och sysselsättning i hela landet. De visioner som regeringen har i form av Matlandet Sverige och Skogsriket är jag övertygad om, tillsammans med inte minst målsättningen att ytterligare öka vårt fossiloberoende i vårt land, bidrar till sysselsättning och jobb i alla delar av landet. Det är grunden för att kommersiell likväl som offentlig service ska finnas och utvecklas i alla delar av landet.

Detta kompletterades i går med ett uppdrag från regeringen att titta på hur vi ytterligare kan understödja den viktiga kommersiella och offentliga servicen i de områden där marknaden inte kan bära de saker som är nödvändiga för människor och människors vardag.

Jag tycker att vi starkt bidrar till att skapa förutsättningar för det som vi vill uppnå, nämligen livskraft, utveckling och tillväxt i alla delar av landet i motsats till vad som skulle gälla med de förslag som jag kan läsa om i de motioner som finns från det andra regeringsalternativet i det här landet som bara innebär pålagor och ytterligare skattebördor speciellt för de människor som bor utanför områden dit tunnelbanan når.

Anf. 6 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Herr talman! Vi har en mycket tydlig politik vad gäller jobsatsningar som rör såväl landsbygden som våra städer. Bland annat vill vi arbeta med att stärka varumärket och framför allt jobba med innovationer, vilket kan leda till jobb i framtiden.

I det förra replikskiftet nämnde Eskil Erlandsson skogen och Skogsriket. Jag vet att ministern brinner för den frågan. Han talade kanske lite mindre om Matlandet och vår mat. En liten detalj i det som ministern sade var att det blivit stora förändringar inom jordbruket och för företagarna, och det är att vi har slutat att mjölka för hand. Det är oerhört sanningsenligt. Vad jag vet har det inte funnits speciellt många företag och jordbrukare 2005–2010 som just har handmjölkat.

Det känns lite grann som att ministern ägnar mer tid åt att raljera mot oss i oppositionen än att ta ansvar för denna viktiga fråga. Faktum är att det har försvunnit 15 000 jobb. Det är oerhört tufft för alla dem som bor på landsbygden. Förutsättningen är att de har ett arbete.

Det är bra att regeringen har tillsatt en utredning. Det är lite det redskap man använder när man inte riktigt vet vilken väg man ska gå. Det kan behövas, precis som det är bra att varje län ska ta fram hur man ska få service och jobb på landsbygden. Frågan är om det är medskickat några pengar till länen utifrån att de ska arbeta med frågan eller om det ska bli ytterligare en belastning på en ganska tuff ekonomi.

Anf. 7 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Jag är övertygad om att maten, skogen, energin och turismen, för att ta några exempel, ytterligare kan bidra till att skapa jobb och tillväxt i alla delar av landet. Till detta måste självklart läggas sats-

ningar på till exempel infrastruktur men också på kommersiell och of-fentlig service.

Det är skälet till att jag och mina kolleger i regeringen ständigt arbe-tar med de frågorna. Vi vill att vi ska ha jobb och tillväxt i alla delar av landet. Jag hoppas, Carina Adolfsson Elgestam, att vi får en mer positiv syn på de frågeställningarna när det gäller beskattningsfrågorna från det regeringsalternativ som du företräder.

Som jag ser det innebär de alternativ som finns från er sida att man ytterligare försvårar speciellt för människor som bor utanför områden dit tunnelbanan når.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2013/14:60
24 januari

Svar på
interpellationer

5 § Svar på interpellation 2013/14:220 om utbildning av arbetslösa

Anf. 8 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr talman! Jennie Nilsson har frågat mig om jag avser att vidta nödvändiga åtgärder och ändra regelverket så att arbetslösa kan komma i arbete.

Regeringens prioritering är att de arbetsmarknadspolitiska insatserna ska riktas till dem med störst behov, det vill säga de långtidsarbetslösa. Samtidigt bör åtgärder vidtas tidigt i arbetslöshetsperioden för att mot-verka att fler blir långtidsarbetslösa. Det bör främst ske genom förmed-lingsinsatser och förbättrad uppföljning av korttidsarbetslösas jobbsö-kande, men även i form av programplatser till dem som löper störst risk för långtidsarbetslöshet.

Det är Arbetsförmedlingen som är ansvarig myndighet och beslutar om deltagande i arbetsmarknadspolitiska insatser, till exempel arbets-marknadsutbildning. Arbetsförmedlingens beslut baseras på en arbets-marknadspolitisk bedömning där individens behov och möjligheter till ny anställning utgör grunden för beslut om eventuella insatser.

Det är positivt för såväl arbetstagare som arbetsmarknadens funktion att arbetsmarknadens parter tecknar överenskommelser om omställnings-insatser för anställda som förlorar sitt jobb vid en nedläggning. Sådana överenskommelser har ett stort värde. De kan dock ej inkludera och ta i anspråk de arbetsmarknadspolitiska verktyg och de offentliga medel som Arbetsförmedlingen förfogar över. Jag vill dock samtidigt understryka hur viktigt det är att Arbetsförmedlingen inom ramen för sitt uppdrag samverkar med arbetsmarknadens parter.

Vad Jennie Nilsson anser vara byråkratiskt regelverk anser jag vara ett rimligt och nödvändigt regelverk som säkrar att skattemedel används i enlighet med de prioriteringar som regering och riksdag beslutat. Jag avser därför inte att ändra vare sig grunderna eller ansvaret för de priori-teringar som måste göras inom den arbetsmarknadspolitiska ramen.

Anf. 9 JENNIE NILSSON (S):

Herr talman! Jag börjar med att tacka arbetsmarknadsministern för svaret även om jag beklagar det faktum att slutsatsen i svaret är att man

inte avser att göra nödvändiga förändringar för att underlätta för människor att komma i arbete via utbildning.

Jag måste inleda med att be arbetsmarknadsministern att förtydliga sig en del. Jag blev nämligen inte riktigt klok på hur jag ska tolka delar av svaret. Exempelvis säger arbetsmarknadsministern att det är positivt för arbetstagarna att man tecknar den här typen av avtal som man har gjort i fallet Pilkington i Halmstad. Där har arbetstagarorganisationen och arbetsgivaren kommit överens om att avsätta pengar i en fond för utbildning och omställningsmöjligheter för dem som förlorar jobbet vid en företagsnedläggning.

Ministern säger att det är positivt för arbetstagarna att man tecknar sådana avtal. Det kan man tycka. Det är också positivt för arbetsmarknadens funktionssätt. Det borde det också vara, kan man tycka. Om man läser ut helheten i svaret kommer hon ändå fram till att trots att det är positivt avser hon inte att ändra de regler som i nuläget finns, vilket innebär att de pengar som nu är avsatta i fonden de facto inte kan användas som det var tänkt. De ligger där utan att det finns några möjligheter för människor att ta del av dem.

Jag blir inte klok på hur jag ska tolka vad arbetsmarknadsministern menar. Vad är det som är positivt för arbetstagarna? Vad är det som är positivt för arbetsmarknadens funktion eller funktionssätt i det bisarra läge som nu har uppstått?

Arbetsmarknadsministern säger att hon vill understryka hur viktigt det är att Arbetsförmedlingen inom ramen för sitt uppdrag samverkar med arbetsmarknadens parter. Jag kan instämma i att det borde vara så. Men vad är det arbetsmarknadsministern menar att Arbetsförmedlingen ska samverka om? Hon slår tydligt fast i sitt svar att man ska samverka trots att riktlinjerna medför att man inte kan göra någonting och att hon inte har för avsikt att ändra på regler och riktlinjer.

Då uppstår frågeställningen: Vad ska man samverka om? Vad är det för uppdrag som arbetsmarknadsministern ger till Arbetsförmedlingen att samverka om när hon inte ger dem några verktyg?

Anf. 10 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr talman! Jag tackar Jennie Nilsson för interpellationen. Vi har en väl fungerande matchning och ett väl fungerande omställningssystem i Sverige. Det är något av det viktigaste för att bygga Sverige starkt. Om Sverige ska fortsätta att vara det konkurrenskraftiga land som vi är och på något sätt vara i ständig omställning krävs det att företag kan ställa om och, såklart, att individer kan ställa om. Det är centralt för en fortsatt stark och växande arbetsmarknad och ekonomi.

Hösten 2011 bjöd regeringen in arbetsmarknadens parter till trepartssamtal. Vi satte oss ned för att diskutera hur vi tillsammans på ett bättre sätt kan få en inkluderande och mer flexibel arbetsmarknad. I dessa samtal har just omställningen, och bättre möjligheter till denna omställning, varit ett viktigt fokus. Utöver trepartssamtalen har vi kontinuerligt träffat trygghetsorganisationerna tillsammans med Arbetsförmedlingen. Vi har diskuterat vilka möjligheter och begränsningar som finns i dag, hur rutinerna och gränssnitten ser ut, vilka brister som finns och vad som kan förbättras.

I dessa samtal med både parterna och trygghetsorganisationerna har olika önskemål lyfts fram för att förbättra omställningen. Flera av dessa förslag och önskemål har aviserats eller börjat gälla nu, under detta budgetår. Det handlar till exempel om studiemedel för utbildningar inom yrkeshögskolan och om ökade möjligheter för studielån högre upp i åldrarna så att man kan omskola sig lite längre fram i livet, vilket Sverige är rätt unikt i. Vi har en fördubbling av tilläggslånet för studerande över 25 år och flera skattefria omställningsutbildningar. Vi tittar på att förtydliga regelverket för a-kassa vid deltidstudier eftersom det har funnits ganska mycket otydligheter där. Det handlar också om möjligheter att delta i kortare omställningskurser utan att ersättningen från a-kassan påverkas.

Allt detta har vi gjort när vi har suttit ned tillsammans med både parterna och trygghetsorganisationerna och lyssnat på de önskemål som finns. Det är viktigt. Och vad är det då som är så viktigt i detta? Jo, det är att det finns olika roller och olika uppdrag. Arbetsmarknadens parter och trygghetsorganisationerna är ofantligt viktiga, och de gör ett gediget arbete. Men deras uppdrag bygger inte på ett uppdrag från regering eller riksdag. Nu känner jag inte till alla detaljer om just detta fall och den situation som vi har kunnat läsa om, men det betyder att parterna och organisationerna inte själva kan göra anspråk på skattebetalarnas medel. Dessa medel måste användas utifrån de beslut som riksdag och regering har fattat. Här har det ibland funnits otydligheter, och man har inte riktigt förstått de olika rollerna.

Hur ska man då samverka om detta? När vi har satt oss ned och rätt ut olika gränssnitt och olika situationer som kan uppkomma har vi tydliggjort vad det är som gäller för de olika organisationerna, vem som ska göra vad och hur man kan samverka. En viktig sak är att Arbetsförmedlingen arbetar med dem som är arbetssökande. Om man har varit i en omställning i en trygghetsorganisation – hur kan man då smidigt hitta denna övergång? Hur kan man samverka kring individen?

I allt detta handlar det om att människor som har förlorat eller riskerar att förlora sin anställning ska komma vidare på arbetsmarknaden på ett bra och smidigt sätt. Men där finns olika roller, och det är viktigt. Jag tror inte att vi ska blanda pengar hur som helst, utan det finns en tydlig uppdelning när det gäller vem som ska göra vad.

Anf. 11 JENNIE NILSSON (S):

Herr talman! Det där blev jag inte mycket klokare av om det handlade om att förtydliga de frågeställningar jag hade. Det framgår fortfarande inte för mig på vilket sätt detta är bra för arbetstagarna eller, för den delen, för arbetsmarknadens funktionssätt. I och för sig tycker man alltså att det är bra att arbetsmarknadens parter tar ansvar och att arbetsgivare avsätter pengar för omställning i ett läge där de väljer att lägga ned en fabrik. Men sedan ser man inte till att det finns regelverk på plats som innebär att dessa pengar de facto kan användas till det som är tänkt: utbildning och omställning till nytt arbete.

Vi fick höra någon form av beskrivning av att det är bra att man samverkar rent övergripande på central nivå och att det aldrig kan vara fel. Nej, det är det givetvis inte. Men det hjälper föga i denna situation. I ärlighetens namn hade det hjälpt föga också på arbetsmarknaden i stort så här långt. Merparten av de åtgärder som arbetsmarknadsministern be-

skrev skulle ha kommit till stånd under detta budgetår, under föregående budgetår eller hur det nu uttrycktes. Jag uppfattade det i alla fall som att de skulle ha kommit till stånd under förra året. Det är just detta år som arbetstagarna från Pilkington har varit arbetslösa och inte har kunnat få del av omställning eller möjlighet till nya jobb.

Arbetsmarknadsministern lyfte upp behovet av tydliga roller, olika roller och olika ansvar. Interpellationen handlar i någon mening om just precis det. Den handlar om arbetsmarknadsministerns roll i samverkan och arbetsmarknadsministerns ansvar för att samverkan fungerar. Hon lyfte också upp behovet av omställning. Självfallet är det så, men det blir ju bara ord när man inte samtidigt tar ansvar för att omställningen fungerar.

För att lite grann förtydliga den situation som vi talar om kan jag säga att av de anställda som gick hem från Pilkington, drygt 140 stycken, har en del fått jobb ganska direkt. De var anställbara, stod nära arbetsmarknaden och kunde lätt och fort få nya jobb. Dem är det ingen som bekymrar sig för i detta läge.

Knappt 100 personer är dock fortfarande arbetslösa. De har månad in och månad ut coachats, matchats och fått del av de åtgärder som Elisabeth Svantesson menar ska vara de åtgärder som är tillräckliga för deras möjlighet att komma ut i nytt jobb – utan att de har fått något nytt jobb. Ingen av dem har fått del av utbildningsinsatsen. Dessa pengar var nämligen slut redan tidigt i höstas på Arbetsförmedlingen i Halmstad. Det besked som finns är att man inte kommer att kunna erbjuda några nya utbildningsinsatser förrän tidigast i mars, och möjligen inte ens då.

Om man tittar på hur många som fick möjlighet till utbildningsinsatser i Arbetsförmedlingens regi under föregående år ser man att det var tolv stycken. Då handlade det om hela Arbetsförmedlingens resurser i Halmstad; även för alla andra var det alltså tolv platser. Det är vad dessa 100 ska vara med och slåss om när det handlar om möjligheterna att få en fungerande omställning till nya arbeten.

När det i detta läge finns en avsatt fond med pengar som arbetsgivarna, företaget, har avsatt just för att hjälpa dem som blev arbetslösa i denna situation till utbildning och omställning för nya jobb, och som regelverket sätter hinder för att man använder, blir det i mina ögon märkligt. Jag tycker inte att arbetsmarknadsministern på ett tillfredsställande sätt i sina två anföranden så här långt har svarat på hur hon tycker att man ska göra med detta.

Anf. 12 JENNY PETERSSON (M):

Herr talman! Jag tänkte först inte gå upp i debatten, men när det blev en sådan detaljnivå från Hallands län, som både jag och Jennie Nilsson representerar, måste jag säga att också jag har följt ärendet om Pilkington. Jag vet att när det varslades sattes resurser in från Arbetsförmedlingen just för att matcha och coacha, vilket också har gjorts för många. Arbetsförmedlingens uppdrag är ju att se till att matcha och ge rätt verktyg.

Som vi alla vet har vi haft en tuff tid på arbetsmarknaden. Vi har gått igenom en ekonomisk finanskris och så vidare som även har påverkat oss i Sverige, så även Halland, trots att vi har ett gynnsamt läge. Vi har sett att det har varslats och att arbetslösheten är relativt hög också i Halland.

Det låter på Jennie Nilsson som om det inte görs någonting från Arbetsförmedlingen för dem som varslas eller är arbetslösa i Halland. Där måste jag ändå säga emot, för resurser till Arbetsförmedlingen i stort och till Arbetsförmedlingen just i Pilkingtonfallet har gjort att man kunnat arbeta med att coacha och matcha dem från Pilkington och från andra ställen där arbetslösheten har slagit till i Halland.

Även rent generellt finns det nya siffror att ta del av. Det är inte helt nattsvart på arbetsmarknaden. Kollar man på de siffror som kom i går när det gäller AKU ser man att trenden är fortsatt positiv både för antalet och för andelen sysselsatta i Sverige. Det är därför som det är så viktigt att dels arbeta med att göra satsningar och ge resurser, möjligheter och verktyg till Arbetsförmedlingen, dels göra det enklare för företag att driva sin verksamhet i Sverige.

Sedan handlar det, om jag ska bredda resonemanget lite, även om jag vet att detta handlar om Arbetsförmedlingens roll, också om att rusta ungdomar tidigare i skolan och bygga en bro mellan skola och arbetsmarknad. Detta är precis det som Alliansen arbetar med i stort, alltså att skapa fler vägar till arbetsmarknaden och inte färre.

När jag kollar på vad Socialdemokraterna satsar på arbetsmarknadsområdet kan jag inte se några sådana satsningar. Däremot ser jag att den största satsningen på det här utgiftsområdet är en kraftig höjning av taket i a-kassan på ca 3,4 miljarder kronor. Det är inte rätt väg att gå, utan det handlar som sagt om att se till att skapa fler vägar in till arbetsmarknaden och inte färre.

Anf. 13 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESS-SON (M):

Herr talman! Min poäng med gränssnitt och samarbete handlar om att man har olika roller på arbetsmarknaden. Det reguljära utbildningssystemet har sin roll, och man kan inte hur som helst till exempel läsa där och ha a-kassa. Omställningsavtalen har sin roll, och Arbetsförmedlingen har sin roll. Det tillkommer fler delar, men det här är de stora, viktiga beståndsdelarna när det gäller omställning.

Nu ser ju inte alla omställningsavtal exakt likadana ut, men i de allra flesta fall handlar det om att man ska få omställningsinsatserna innan man kommer in i a-kassan. Där har det varit ett ganska tydligt gränssnitt, och jag antar att så även är fallet just när det gäller detta som Jennie Nilsson lyfter upp.

För mig är det allra viktigaste att man för det första vet vad man har för uppgifter. Arbetsförmedlingen kan inte anordna en arbetsmarknadsutbildning hur som helst, utan Arbetsförmedlingen finansieras genom gemensamma skattemedel via de beslut vi fattar här med tydlig inriktning gällande vem de ska jobba med. Men de ska också tydligt samverka med trygghetsorganisationerna som gör ett helt fantastiskt jobb. Det är för att diskutera hur denna omställning kan förbättras och var gränssnittet och gränsytona ska gå som vi har suttit ned med alla parter. Där tror jag att tydlighet är väldigt viktigt. Kanske är det så att just den tydligheten inte riktigt har fungerat i det här fallet.

Jag fick en fråga av Jennie Nilsson också angående budgetåret. I budgetpropositionen för 2014 lyfter vi fram alla de här diskussionerna och önskemålen som har kommit fram i trepartssamtal och med trygghets-

organisationerna. Där har frågan om hur vi kan förbättra omställningen lyfts fram. Omskolning är en viktig del. I det reguljära utbildningssystemet är det viktigt att det förtydligas hur man kan eller inte kan läsa med a-kassa när man är arbetslös. Allt det här behöver förtydligas, och det är viktigt.

Sedan måste man veta vad olika parter ska göra. När jag ser på Arbetsförmedlingen ser jag en myndighet som har ett stort ansvar för matchning när människor är arbetslösa, men de måste också samverka med trygghetsorganisationerna, för ofta kommer personer via trygghetsorganisationerna till Arbetsförmedlingen. Här förväntar jag mig mycket mer. Jag förväntar mig mer av Arbetsförmedlingen över huvud taget, och det är därför som vi nu kommer att presentera en översyn av hur de kan förbättra sitt arbetssätt i sina interna processer och i samverkan med kommuner, trygghetsorganisationer och andra parter.

Här finns mycket kvar att göra, men jag tror att det är viktigt att se att skattebetalarnas pengar som Arbetsförmedlingen finansieras av inte hur som helst kan göras anspråk på av andra organisationer. Där tror jag att vi behöver ha ett tydligt gränssnitt. Jag undrar hur Jennie Nilsson skulle vilja att det såg ut. Ska man mixa pengar mellan offentliga och andra organisationer, eller hur skulle hennes förslag se ut?

Jag tycker att det är olyckligt att det verkar ha blivit så i det här fallet i Halmstad att det inte har funnits en tydlighet från början gällande vad man kan och inte kan förvänta sig och hur man kan använda den här fonden. I de allra flesta fall – jag har inte sett just det här avtalet – handlar det om att man måste få insatser innan man går in i en a-kassa, därför att reglerna kring a-kassa är väldigt tydliga.

Anf. 14 JENNIE NILSSON (S):

Herr talman! Nu är det inte jag som är arbetsmarknadsminister. Det kanske hade varit bättre om det hade varit så, i och för sig, men ansvaret för hur man ska hantera den här typen av frågeställningar om hur man rigger regelverk som fungerar och så vidare ligger på Elisabeth Svantesson.

Jag tycker fortfarande att jag inte får svar på mina frågeställningar. Jag kan inte läsa ut vad svaret till de före detta anställda på Pilkington faktiskt är utifrån de svar som jag får. Jag kan heller inte förstå varför det är ett problem att arbetsmarknadens parter förhandlar fram pengar som avsätts i en pott till utbildning och omställning och att man samverkar kring de pengarna med gemensamma resurser och staten går in via Arbetsförmedlingen och tar sin del av ansvaret för att man faktiskt kan använda de pengarna. Jag kan inte riktigt förstå vad som skulle vara ett problem med det. Det borde vara en god sak att det finns mer och nya pengar i systemet att använda specifikt till utbildning och omställning till nya jobb.

Sedan måste jag säga till Jenny Petersson, som också gick in i debatten – det är alltid roligt att vara flera som debatterar – att jag inte tror att någon, i alla fall gör inte jag det, skyller den uppkomna situationen på Arbetsförmedlingen centralt eller på Arbetsförmedlingen i Halmstad. De har gjort det som de har i uppdrag från ansvarig minister att göra. De har matchat och coachat så in i bomben, skulle jag misstänka. Problemet är att det inte räcker. Det är inte en tillräcklig åtgärd för att en ganska stor

andel av de här människorna ska komma i arbete, trots att man i Halmstad har en arbetslöshetsprocent på 9,1 procent och trots att det finns bristyrken inom en rad olika yrkesområden som har rapporterats in i den AKU som Jenny hänvisade till.

Jag ber återigen att arbetsmarknadsministern talar om för mig vad jag ska säga till dem från Pilkington när jag kommer hem. Vad är ministrarnas budskap till dem i det bisarra läge som nu har uppkommit?

Anf. 15 JENNY PETERSSON (M):

Herr talman! Jag vill återigen poängtera att Alliansen tar arbetslösheten på jättestort allvar och har gjort kraftfulla satsningar på jobben för tillväxt för att motverka det som Jennie pratar om och som är en utmaning, nämligen att arbetslösheten biter sig fast.

Jennie Nilsson pratade om konsekvenserna och om hjälpen som personer får på Arbetsförmedlingen i Halmstad. Jennie Nilsson är inte arbetsmarknadsminister i dag, men hur skulle det bli, om hon och S fick bestämma och införa ännu högre skatt på arbete och företagande, med konkurrensen på Arbetsförmedlingen? Jo, med Socialdemokraterna skulle fler bli utan arbete i Sverige.

Jag vill än en gång belysa de satsningar vi gör på utbildningsområdet och arbetsmarknadsområdet. Det handlar om till exempel gymnasiala satsningar, yrkesutbildningar, fler platser på lärlings- och yrkeshögskolan. Satsningen på folkhögskolan har förstärkts – det gäller även våra universitet och högskolor. Vi har även satsat på olika subventioner när det gäller arbete. Nystartsjobben har förstärkts, och där har vi sett en ökning.

Det görs alltså många satsningar på området, och Alliansen tar arbetslösheten på stort allvar.

Anf. 16 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr talman! Avslutningsvis tror jag inte att den stora konflikten ligger i exakt hur pengar i olika omställningsavtal ska användas för den som söker arbete.

Jag vet inte precis allt som har hänt i Halmstad. Men jag vet att man har haft diskussioner – Arbetsförmedlingen har funnits med i samtalen – och att man har varit tydlig med att det är viktigt att pengarna används innan man går in i a-kassan. Det är så det fungerar i de flesta arbetslöshetskassor – de gör inte exakt likadant. Det är arbetslöshetskassorna som avgör om en arbetssökande kan få ta del av en utbildning med bibehållen arbetslöshetsersättning. Det beror lite på vilken a-kassa man tillhör och vilken typ av utbildning det handlar om. Det är svårt att vara precis i just det här fallet.

Den största konflikten mellan oss gäller inte exakt hur regelverket ska se ut. Den största konflikten mellan socialdemokratien och Alliansen gäller hur jobben ska fortsätta att växa fram. Hur ska personer som nu har förlorat sina jobb på Pilkington kunna komma vidare? Det handlar naturligtvis om omställning. Vi har omställningsavtal, vi har en arbetsförmedling och vi har en gedigen reguljär utbildning där man nu kan gå vidare. Vi har dock varit lyhörda mot parterna och sagt: Hur kan vi för-

bättra detta? Vi har roller för omskolning, och det finns goda möjligheter att omskola sig på många sätt i Sverige.

Det handlar dock även om hur jobben ska fortsätta växa fram. I går kom Statistiska centralbyråns statistik för 2013 som visar att över 275 000 fler har ett jobb att gå till i dag jämfört med 2006, trots en långvarig lågkonjunktur. Det har inte skett av en slump. Det har skett genom en gedigen politik för fler jobb. Vi har ökat drivkraften för att arbeta, men vi har också underlättat för företag att finnas och växa i Sverige.

Många har haft en tuff period under krisen. De mest exportberoende företagen har upplevt en otroligt tuff tid, men vi ser att andra företag har kunnat växa. Jobben växer alltså fram. De personer som nu har förlorat sina jobb på Pilkington kommer att ha goda förutsättningar att komma vidare genom olika typer av stödsystem och omställningsförmåga. Själva har de också arbetslivserfarenhet som gör att många av dem kommer att stå starka på svensk arbetsmarknad när jobben växer fram med en alliansregering.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Socialutskottets betänkande
2013/14:SoU9 Motpart i mål om ny legitimation enligt patientsäkerhetslagen

Försvarsutskottets betänkanden
2013/14:FöU6 Strålskydd, kärnteknisk säkerhet och explosivämnen m.m.
2013/14:FöU7 Försvarspolitiska frågor

Näringsutskottets utlåtande
2013/14:NU28 Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om skydd för företagshemligheter

Utbildningsutskottets betänkande
2013/14:UbU16 Studiestöd

Civilutskottets betänkanden
2013/14:CU8 Associationsrätt m.m.
2013/14:CU12 Sjöfylleri
2013/14:CU14 Ersättningsrätt

Konstitutionsutskottet betänkande
2013/14:KU11 Justitieombudsmännens ämbetsberättelse

Trafikutskottets betänkanden
2013/14:TU6 Sjöfartsfrågor
2013/14:TU8 Infrastrukturavgifter på väg

7 § Anmälan om interpellation

Prot. 2013/14:60
24 januari

Följande interpellation hade framställts:

den 23 januari

2013/14:244 Proposition som reglerar betaltider mellan företag
av *Mikael Damberg* (S)
till justitieminister *Beatrice Ask* (M)

8 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 23 januari

2013/14:350 Ansvar för förkommet bagage vid utvisning
av *Berit Högman* (S)
till statsrådet *Erik Ullenhag* (FP)

2013/14:351 Försenad utvärdering av skolreformer
av *Cecilia Dalman Eek* (S)
till utbildningsminister *Jan Björklund* (FP)

2013/14:352 Kurderns deltagande i fredssamtalen om Syrien
av *Hans Linde* (V)
till utrikesminister *Carl Bildt* (M)

2013/14:353 Utvecklingen i Honduras
av *Hans Linde* (V)

till utrikesminister *Carl Bildt* (M)

2013/14:354 Åtgärder med anledning av granskning av FN:s rasdiskrimineringskommitté
av *Lena Sommestad* (S)
till statsrådet *Erik Ullenhag* (FP)

9 § Anmälan om skriftligt svar på fråga

Skriftligt svar på följande fråga hade kommit in:

den 24 januari

2013/14:307 Nattågen mellan Skåne och Stockholm
av *Magnus Sjödahl* (KD)
till statsrådet *Catharina Elmsäter-Svärd* (M)

Prot. 2013/14:60
24 januari

10 § Kammaren åtskildes kl. 9.52.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

CLAES MÅRTENSSON

/Eva-Lena Ekman

1 § Anmälan om kompletteringsval.....	1
2 § Meddelanden om ändringar i kammarens sammanträdesplan.....	1
3 § Ärenden för hänvisning till utskott	2
4 § Svar på interpellation 2013/14:224 om färre arbetstillfällen på landsbygden	2
Anf. 1 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	2
Anf. 2 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	3
Anf. 3 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	4
Anf. 4 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	5
Anf. 5 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	5
Anf. 6 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	6
Anf. 7 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	6
5 § Svar på interpellation 2013/14:220 om utbildning av arbetslösa	7
Anf. 8 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	7
Anf. 9 JENNIE NILSSON (S).....	7
Anf. 10 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	8
Anf. 11 JENNIE NILSSON (S).....	9
Anf. 12 JENNY PETERSSON (M).....	10
Anf. 13 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	11
Anf. 14 JENNIE NILSSON (S).....	12
Anf. 15 JENNY PETERSSON (M).....	13
Anf. 16 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	13
6 § Bordläggning.....	14
7 § Anmälan om interpellation	15
8 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	15
9 § Anmälan om skriftligt svar på fråga.....	15
10 § Kammaren åtskildes kl. 9.52.....	16